

KORPUS KADETÓW Nr. 1 WE LWOWIE

Do użytku służbowego.

ZAGADNIENIA Z DZIEDZINY METOD PRACY W KORPUSIE KADETÓW

CZĘŚĆ II
PROGRAM WYSZKOLENIA BOJOWEGO

DRUKOWANE JAKO RĘKOPIS

LWÓW
NAKŁADEM KORPUSU KADETÓW Nr. 1 WE LWOWIE
TŁOCZONO W DRUKARNI URZĘDNICZEJ, LWÓW, ZIELONA 7. TEL. 91-07
1931

KORPUS KADETÓW Nr. 1 WE LWOWIE

ZAGADNIENIA Z DZIEDZINY METOD PRACY W KORPUSIE KADETÓW

632-18

CZĘŚĆ II
PROGRAM WYSZKOLENIA BOJOWEGO

DRUKOWANE JAKO RĘKOPIS

LWÓW

NAKŁADEM KORPUSU KADETÓW Nr. 1 WE LWOWIE
TŁOCZONO W DRUKARNI URZĘDNICZEJ, LWÓW, ZIELONA 7. TEL. 91-07

1931

CM 314586

Wpisano do Księgi Akcesji

Akc. D1 nr 150 /2011/ CM

PRZEDMOWA.

Część II. „Zagadnień z dziedziny metod pracy w Korpusie Kadetów“ oddajemy do dyspozycji z prośbą o krytykę.

Nadmieniamy, że program ten, oparty o program kursu unitarnego Szkoły Podchorążych Piechoty, został nieco rozszerzony w zakresie wyszkolenia bojowego, celem dokładniejszego przygotowania absolwentów Korpusu Kadetów do dowodzenia nową drużyną strzelecką przez danie im szerszego poglądu na działanie plutonu o nowej organizacji.

Podany w Części II. „Zagadnień“ program wyszkolenia był przedmiotem szczegółowych studjów przez przeciąg niepełna dwóch lat i jest wynikiem uzyskanych w tej drodze doświadczeń.

Dodajemy, że został on dokonany całkowicie w 1. — 4. kompanji szkolnej naszego Korpusu (strzelanie jeszcze według „Instrukcji strzeleckiej“), w 5. kompanji jest w trakcie wykonywania. Na podstawie tych doświadczeń należy stwierdzić, że program jest realny i młodzi nie przeciążą.

PROGRAM WYSZKOLENIA WOJSKOWEGO
I WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
KORPUSU KADETÓW Nr. 1.

- A.) WYTYCZNE WYSZKOLENIA
- B.) PROGRAMY DLA KOMPANII OD 1—5
- C.) TABELLE STRZELAŃ
- D.) TABELA ROZDZIAŁU GODZIN NA POSZCZEGÓLNE PRZEDMIOTY

Wytyczne wyszkolenia wojskowego w Korpusie Kadetów

Zasady ogólne.

A) Cel.

1. Wyrobić charakter i poczucie honoru właściwe przyszłemu oficerowi.

2. Zapewnić odpowiedni rozwój fizyczny.

3. Przygotować wychowanków Korpusu Kadetów na kandydatów do zawodowych szkół podchorążych wszystkich rodzajów broni przez unitarne wyszkolenie wojsk. w zakresie programu Kursu unitarnej Szkoły Podchorążych Piechoty.

4. Wyszkolić dowódców drużyny strzeleckiej i przygotować dowodzenie plutonem.

5. Wykorzystać program przedmiotów ogólnokształcących dla przygotowania kadetów do zawodu wojskowego przez zazębianie (korelacja) z przedmiotami wojskowymi. (Porównaj cz. I. str. od 15—25).

B) Podział wyszkolenia wojskowego.

Wyszkolenie w ciągu roku szkolnego dzieli się na: a) okres I. — w garnizonie i b) okres II. — w obozie.

Okres I obejmuje 198 godzin, licząc 6 godzin tygodniowo w ciągu 33 tygodni roku szkolnego, (po odliczeniu przerw w nauce wskutek ferij). Ponadto okres ten obejmuje wychowanie fizyczne po 2 godziny tygodniowo dla każdej kompanii, co czyni w sumie po 66 godzin dla kompanii 1—4 i 40 godzin dla 5-tej komp., licząc tylko 20 tygodni t. j. czas przed egzaminem dojrzałości.

Okres II. obejmuje 136 godzin, licząc 4-ro tygodniowy pobyt w obozie, 5 dni pracy w tygodniu po 6 godzin i soboty 4 godziny, co daje tygodniowo 34 godziny.

Zamieszczona na końcu tabeli rozdziału godzin na poszczególne przedmioty orientuje w kalkulacji czasu, poświęconego na wyszkolenie wojskowe tak w garnizonie, jakoteż w obozie w ciągu 5-cio letniego pobytu wychowanka w Korpusie.

C) Ciągłość pracy.

Przedmioty wojskowe obowiązują w jednakowej mierze wszystkich kadetów danej kompanii. Noty z przedmiotów wojsk. są traktowane na równi z notami przedmiotów ogólnokształcących, a uzyskanie z nich dodatnich postępów i odbycie obozu letniego jest warunkiem uzyskania promocji do wyższej kompanii (klasy).

Przedmioty wojskowe należy zazębiać i uzupełniać z przedmiotami ogólnokształcącymi. Da się to łatwo osiągnąć przy ścisłej współpracy i wzajemnym porozumieniu się oficerów wychowawców z nauczycielami odnośnych

przedmiotów. Do takich przedmiotów należą n. p.: 1. geografia, łącząca się z nauką terenoznawstwa, 2. chemia, łącząca się z nauką obrony przeciwgazowej i materiałami wybuchowymi, 3. rysunki z zakresu zdjęć terenowych i szkiców, 4. fizyka, łącząca się z balistyką i elektrycznymi środkami łączności, 5. przyroda i roboty ręczne z zakresu znajomości i przydatności materiałów pod względem wojsk., 6. historia wojskowości polskiej w zakresie sztuki wojennej i współdziałania broni, 7. higiena i ratownictwo, łączące się z wych. fiz. i nauką o gazach, 8. wreszcie, literatura i religja, z którychto przedmiotów należy przytaczać postacie owiane duchem patriotyzmu, godne naśladowania, a przez to wpływać na wychowanie państwowe i obywatelskie.

D) METODY.

Głównym motorem pracy winien być patriotyzm i cel, do którego powołani są wychowankowie Korpusu Kadetów. Pobudzanie ambicji do współzawodnictwa będzie jedną z podstawowych metod pracy. Umiejętność danego wychowawcy winna być tak daleko rozwinięta, by nie stosował w pracy szablonu.

Z różnorodności przedmiotów wynika, że nie da się tu wprowadzić dla wszystkich przedmiotów jakiejś jednej metody — gdyż te z natury swej muszą być różne, a niekiedy stosowane nawet indywidualnie do poszczególnych jednostek.

Jako wskaźniki metod, przy pomocy których można z młodzieżą uzyskać najlepsze wyniki są: 1. przykład własny, 2. współzawodnictwo, 3. pokaz, 4. porównanie, 5. pogadanki, 6. dyskusje, 7. przytaczanie przykładów, 8. powolne, lecz stanowcze wpajanie dyscypliny wojskowej.

Nie są to metody wyczerpujące i nie mogą wiązać wychowawców w ich inicjatywie, pamiętać zawsze należy o tem, że ta metoda będzie najlepsza, która najszybciej prowadzi do wytkniętego celu.

Wytyczne ogólne programu.

Program ma na celu nie tylko wyszkolenie wojskowe, lecz także wychowanie wojskowe. Obydwa te działy w uczelniach takich, jak Korpus Kadetów, muszą się ściśle ze sobą łączyć i uzupełniać, muszą iść równolegle i rozwijać w młodzieży ducha, zdolnego nie tylko do wyższych porywów, lecz także do największych poświęceń i ofiar dla dobra Ojczyzny, do których jako przyszli oficerowie będą kiedyś powołani.

1. Wyszczolenie bojowe. Cel: a) dać pełne wyszkolenie szeregowca w zakresie drużyny strzeleckiej i plutonu, b) wyszkolić d-ców drużyn i przygotować dowodzenie plutonem, c) nauczyć wykorzystania terenu do celów bojowych, d) dać zrozumienie istoty walki i podstawowych pojęć z tej dziedziny.

Wytyczne: drogą ćwiczeń dążyć od samego początku szkolenia bojowego do uzmysłwienia obrazu walki, możliwie zbliżonego do rzeczywistości. Da się to osiągnąć przez staranne przygotowanie i przedstawienie ognia przeciwnika. — Uzmysłwiać potęgę ognia, w szczególności potęgę ognia bocznego. — Wykazywać konieczność stosowania szyków luźnych w walce, potrzebę wykorzystania terenu, niezbędność karność bojowej, podziału zadań pomiędzy strzelców i jednostki taktyczne, wreszcie na potrzebę inicjatywy zgodnej z rozkazem i intencją działania dowódcy.

Uświadomienie sobie przez uczniów tych podstawowych pojęć walki ułatwi dalszą pracę.

Ćwiczenia należy organizować w ramach wyższej jednostki; w czasie ćwiczeń wskazywać na użycie środków technicznych walki zarówno w natarciu jak i w obronie, oraz na zastosowanie wszelkich rozporządzalnych środków łączności.

Utrwalając w uczniach ducha zaczepnego, należy równocześnie położyć duży nacisk na wyszkolenie w walce obronnej i odwrotowej, przy czem należy podnosić zasady obrony czynnej.

W czasie ćwiczeń uzmysławiać i przedstawiać działanie ognia art., działanie dymów i użycie środków obrony przeciwgazowej. Nauczyć szyków i sposobów walki z kawalerją, współdziałania z czołgami, samochodami pancernymi i lotnictwem. Służbę ubezpieczeń łączyć z ćwiczeniami bojowymi, ze służbą rozpoznania, obserwacją i szkicowaniem. Ćwiczenia nocne przerabiać w obozie letnim, wyrabiać dyscyplinę i wytrzymałość marszową.

Przy układaniu ćwiczeń mieć zawsze na oku ich stopniowanie i rozmaitość, tak pod względem tematu, jakoteż terenu. Omówienie każdego ćwiczenia prowadzić w najdrobniejszych szczegółach, pobudzając uczniów do samodzielnego wysnuwania wniosków, przy czem nie należy skąpić pochwał dobrego wykonania i trafnych odpowiedzi.

Równocześnie z wyszkoleniem bojowym musi postępować studjum regulaminów: Reg. Piech. cz. II., Służba Polowa tom I., podstawowe wiadomości z Regulaminu Służby Pol. dla art., lotnictwa i czołgów.

Wyszkolenie bojowe traktować należy jako syntezę całokształtu wyszkolenia wojsk., w którem muszą znaleźć swe praktyczne zastosowanie wszystkie przedmioty wojskowe.

2. Wyszukolenie strzeleckie. Cel *a)* wyszkolić uczniów na dobrych strzelców, umięających wyzyskać broń w każdym położeniu bojowym, *b)* przygotować ich do roli instruktorów wyszkolenia strzeleckiego, *c)* ogólnie zaznajomić ze środkami obrony przeciwlotniczej.

Wytyczne: wyszkolenie strzeleckie należy prowadzić w ścisłej łączności z nauką o broni i musi być przerabiane przez cały czas pobytu ucznia w Korpusie.

Naukę należy prowadzić praktycznie, dając uczniom jak najczęściej możność strzelania. Kontrola w czasie strzelań daje możność poznania usterek i ich poprawienia. Elementarne wyszkolenie wstępne należy przerobić gruntownie — więcej czasu poświęcając dla słabych strzelców. Duży nacisk położyć na ćwiczenia przygotowawcze, do strzelań, oraz na naukę oceny odległości. Kadetów starszych kompanji używać jako instruktorów przy nauce wyszkolenia strzeleckiego w niższych komp.

Wychodząc z założenia, że sport strzelecki jest podstawowym sportem wojska, należy dążyć do wzbudzenia wśród kadetów jaknajwiększego zamięłowania do sportu strzeleckiego. W tym celu należy wykorzystywać wszelki dogodny czas na strzelania sportowe z kb. sportowego, jako strzelań bardziej przystępnych. Strzelania ostre z broni długiej poprzedzać zawsze odpowiedniemi strzelaniem sportowem. Organizować zawody strzeleckie tak z broni sportowej, jak i z broni długiej wojsk.

Zawody takie będą sprawdzianem wyszkolenia strzeleckiego, będą miały za zadanie krzewić sport strzelecki wśród kadetów, oraz będą stanowić podstawę do eliminacji najlepszych strzelców Korpusu Kadetów do zawodów strzeleckich, międzykorpusowych lub Okręgu Korpusu, i narodowych zawodów strzeleckich.

Załączone tabele podają wszystkie przewidziane programem strzelania.

3. Wychowanie fizyczne. Cel: *a)* prawidłowy i harmonijny rozwój ciała, *b)* wyrobienie cech moralnych, a przede wszystkim wytrwałości, odwagi i pewności siebie, *c)* wyrobienie sprawności, siły i sprężystości cielesnej, *d)* wpojenie zamiłowania do sportów, *e)* przygotowanie na pomocników instruktorów W. F.

Wytyczne: *a)* gimnastyka, *b)* uprawianie sportów, *c)* uodparnianie na wpływy atmosferyczne i przyzwyczajanie do niewygód.

Do wysiłków sportowych należy zaprawiać uczni przez odpowiednie stopniowanie ich w miarę rozwoju fizycznego. W 1-szej i 2-giej kompanji przeznaczać znaczną ilość czasu na zabawy i gry ruchowe, oraz wojskowe ćwiczenia przygotowawcze z grupy przedmiotów wojskowych (walka bagnetem, wyszkolenie grenadjerskie). W kompanjach starszych uprawiać lekko-atletykę, oraz organizować zawody z różnej dziedziny sportu.

4. Terenoznawstwo. Cel: *a)* nauczyć czytania map i planów, *b)* nauczyć posługiwania się mapą w terenie, *c)* nauczyć rysowania szkiców.

Wytyczne: terenoznawstwo stanowi integralną część wyszkolenia bojowego, to też naukę tą należy rozpocząć od samego początku. Wycieczki w teren, obserwacja i ocena terenu pod względem bojowego zastosowania go ułatwią wyszkolenie bojowe i wyzyskanie terenu do celów bojowych. Dążyć do wyrobienia biegłości w czytaniu map i posługiwaniu się mapą w terenie. Dając podstawowe wiadomości z kartografji, dążyć do biegłego odczytywania ukształtowania terenu przy pomocy mapy i oceniania go pod względem bojowym. Specjalną uwagę zwrócić na sporządzenie od szkiców prostych do coraz szczegółowszych.

W wycieczkach krajoznawczych podnosić wartość zwiedzanych okolic, czy pod względem historycznym, czy taktycznym, czy wreszcie przemysłowym.

5. Nauka o broni. Cel: *a)* gruntowne zapoznanie z bronią piechoty i jej użyciem, *b)* zapoznanie ze środkami i sposobami konserwacji, *c)* zapoznanie z amunicją.

Wytyczne: przy nauczaniu specjalną uwagę zwrócić na zrozumienie zasad działania broni i współdziałania części, a dopiero po opanowaniu przez uczniów broni wymagać nauczania się nomenklatury.

Ćwiczyć przepisowe rozkładanie i składanie broni, gdyż jest to doskonałym środkiem nauki obchodzenia się i poznania broni. W nauce stosować jaknajszerszą metodę porównawczą, pobudzając jednocześnie uczniów do samodzielnego myślenia. Na naukę o broni przeznaczać możliwe czas w miesiącach zimowych.

6. Obrona przeciwgazowa. Cel: *a)* wyszkolenie w obronie przeciwgazowej indywidualnej i zbiorowej, *b)* zapoznanie uczniów z materiałem i sprzętem broni chemicznej, *c)* zaznajomienie ze sposobami ratownictwa.

Wytyczne: praktyczne wyszkolenie przeciwgazowe polega na stopniowym przyzwyczajaniu uczniów do coraz dłuższego przebywania w masce przeciwgazowej, w czasie różnych zajęć, oraz wykonywaniu wszystkich czynności bojowych w maskach, w czasie przerabianych ćwiczeń bojowych. W czasie ćwiczeń w komorze gazowej należy wzbudzać w uczniach zaufanie do maski, oraz wykazać ważność tego sprzętu w czasie walki rzeczywistej. Wskazać najprostsze sposoby ratownictwa

zatrutych gazami, przytaczać przykłady z walki gazowej w czasie wojny światowej. Naukę o gazach i ich działaniu łączyć z nauką chemii.

7. Wyszakolenie grenadjerskie. Cel: a) wyrobić w uczniach ducha zaczepnego i wpoić, że granat jest bronią rozstrzygającą w walce, b) wyszkolić uczniów na sprawnych grenadjerów, posiadających zaufanie do swych rzutów, c) przygotować ich do funkcji instruktorskiej.

Wytyczne: metodą współzawodnictwa dążyć do osiągnięcia najlepszych wyników w rzutach na odległość i do celu, we wszystkich postawach. Przy nauce o granatach przyzwyczajając do ostrożności w obchodzeniu się z granatami. Naukę o rodzajach granatów i sposobach ich użycia prowadzić metodą porównawczą. Dużą wagę położyć na rzut granatów z ukrycia, z za węgła, z okopu i t. p.

Cwiczenia bojowe łączyć z wyszkoleniem grenadjerskim, kadetom starszych kompanii polecać spełnianie funkcji instruktorskich.

8. Walka bagnetem. Cel: a) wyrobienie pewności w walce wręcz, b) wyrobienie zręczności, odwagi bojowej i ducha zaczepnego, c) przygotowanie do funkcji instruktorskiej.

Wytyczne: przez systematyczność poprawnych ruchów starać się wyrobić nie tylko zręczność, lecz także przytomność i bystrość umysłu. Jak najczęściej stosować walkę jednego przeciwnika z dwoma lub trzema, by w ten sposób zmuszać uczniów do szybkiego działania i rozważnej kombinacji. Zaprawiać do walki bagnetem w masce przeciwgazowej, oraz wykazywać praktyczne zastosowanie tejże walki w czasie ćwiczeń bojowych. Zawody będą stanowiły jeden z głównych środków do opanowania tej dziedziny walki. Kadetów starszych komp. przygotować do roli instruktorów.

9 Służba łączności. Cel: a) wpojenie w uczniów przekonania o wartości tego działu służby, b) zapoznanie ze środkami łączności używanymi w wojsku, c) praktyczne zastosowanie środków łączności, stojących do dyspozycji przy wszystkich ćwiczeniach bojowych.

Wytyczne: naukę winny poprzedzać krótkie wykłady z dziedziny środków łączności. Opis sprzętu ograniczyć do koniecznego minimum, natomiast większy nacisk położyć na praktyczne zastosowanie. Podkreślać i przykładami naprowadzać na zrozumienie ważności tej służby. Wskazać na konieczność zachowania łączności z lotnikiem.

10. Wyszakolenie pionierskie. Cel: a) wyszkolić uczniów w użyciu łopatki i łopaty saperskiej, b) zaprawić do pracy pod ogniem, c) zapoznać z pracą okopową, z materiałami i środkami wybuchowymi.

Wytyczne: dążyć do zaprawiania uczniów w zaradności, łączyć wyszkolenie pionierskie z wyszkoleniem bojowym. Zapoznać w czasie obozu letniego z pracą okopową, z materiałem używanym do budowy przeszkód, przyczem od samego początku szkolenia szczególnie nacisk kłaść na maskowanie.

11. Musztra. Cel: a) wyrobienie wzorowej postawy i opanowania sprzętu, b) wyrobienie wzorowej karności, c) wyrobienie pewności wykonania, d) przygotowanie do pewnego wystąpienia przed frontem w roli instruktora.

Wytyczne: o ile w niższych komp. (1 i 2) musztra zwarta stanowić będzie specjalny przedmiot lekcji, o tyle w komp. starszych należy ją stosować przy wszystkich okolicznościach zbiórek i wymarszów, nie przeznaczając specjalnego czasu na jej przerabianie. W starszych komp. żądać precyzyjnego wykonywania ruchów, oraz stosować musztrę, jako środek do wyrobienia karności i podniesienia dyscypliny. Równocześnie

z ćwiczeniami praktycznymi musi postępować studjum regulaminu, które będzie przygotowaniem do pracy instruktorskiej.

12. Nauka służby. Cel: a) wpojenie w uczniów zasad etyki, cnót i obowiązków żołnierskich, b) wzbudzanie czci i poszanowania dla przełożonych i ich rozkazu, c) zapoznanie ze służbą garnizonową i wartownictwem, ujawniając celowość całokształtu życia wewnętrznego w wojsku, d) wyrobienie wartości moralnej.

Wytyczne: nauka służby wewnętrznej posiada w sobie daleko więcej pierwiastka wychowawczego niż inne przedmioty — toteż ten pierwiastek należy odpowiednio rozwinąć i na nim oprzeć wychowanie wojskowe. Naukę służby wewnętrznej należy przyjąć za podstawę do kształcenia charakteru i do nabywania tych wszystkich cnót i zalet, które powinny cechować przyszłego oficera i obywatela. Zakres niektórych działów ogólnych musi przekraczać wiedzę podoficera, co kadeci pojmą z łatwością.

13. Wyszkolenie artyleryjskie. Zapoznać ucznia ze sprzętem i amunicją armaty polowej, oraz jej obsługą, jako działem podstawowym naszej artylerji.

Ogólnie zapoznać z innemi działami. Zaznaczyć z warunkami walki artyleryjskiej.

Dać istotę zrozumienia współdziałania piechoty z artylerją.

Uwagi ogólne.

Od samego początku należy dążyć nietylko do wszczepienia dyscypliny wojsk., lecz także do gotowości i poświęcenia się dla celów wzniosłych. W wyszkoleniu bojowym dążyć do wytwarzania nastroju gotowości bojowej a stawiając ucznia wobec rzeczywistych zadań żołnierza, oddziaływać w tym kierunku na jego wyobraźnię.

Nie należy zapominać, że zadania wyszkolenia łączą się nierozdzielnie z wychowaniem. Życie wewnętrzne komp. winno współdziałać z wyrobieniem prawnych charakterów u młodzieży. Wychowawcy muszą mieć na uwadze, że przez odpowiednie wpojenie cech moralnych osiąga się należyte wyrobienie żołnierza. Stosunek wychowawców do kadetów powinien polegać na wzajemnem zaufaniu i zrozumieniu.

W pracy wychowawczej muszą współdziałać zarówno oficerowie wychowawcy jak i nauczyciele. Tylko wzajemne porozumienie i wspólpraca może osiągnąć najlepsze wyniki i swój cel.

PROGRAM

1. KOMPANJA.

Wyszkolenie bojowe.

I. W GARNIZONIE.

Podstawą wyszkolenia bojowego w 1-szej kompanji są zabawy i gry harcerskie, które mają dać uczniom podwaliny do właściwego wyszkolenia bojowego w następnych kompanjach. Do osiągnięcia tego celu położyć należy główny nacisk na zaznajomienie uczni z właściwościami terenu i jego pokryciem, na wykorzystanie tych właściwości i pokrycia w czasie przeprowadzanych zabaw i gier, do zamaskowania swego stanowiska i do niewidocznego posuwania się z zachowaniem wszelkich ostrożności, ciszy i t. p.

Cwiczenia tego rodzaju mają przedewszystkiem rozwijać spostrzegawczość i orientację ucznia, zmuszać go do samodzielnego działania na korzyść swych towarzyszy, oraz rozwijać poczucie wiary w swe siły. Powinny one być nacechowane wesołością, by uczeni nie nużyły. Cwiczenia należy zawsze kończyć pogadanką, lub opowiadaniem, podkreślając dodatne i ujemne strony wykonania.

II. W OBOZIE LETNIM.

Oprócz ćwiczeń, przewidzianych w garnizonie, przerobić niektóre elementy z wyszkolenia bojowego pojedynczego: służba gońca, obserwacja w miejscu i w ruchu, zapoznanie z formami terenu i jego znaczeniem w działaniach bojowych i t. p.

U w a g a : Wyszkolenie bojowe w 1. kompanji nie podlega klasyfikacji szkolnej.

Wyszkolenie strzeleckie.

Wyszkolenie strzeleckie prowadzić karabinkiem sportowym wyrobu P. F. K. Wz. 30.

1. WYSZKOLENIE STRZELECKIE WSTĘPNE.

Objaśnienie przyrządów celowniczych w broni małokalibrowej.

Objaśnienie i uzmysłowienie linii celowania przy pomocy przyrządów.

Objaśnienie linii celowania na kbk. z wizografem, odległość 10 m., kbk. wycelowany przez instruktora.

Celowanie leżąc i stojąc na punkt odległy o 10, 20, 25 m., (uczeń celuje, instruktor sprawdza).

Celowanie ze złożeniem się, siedząc za stołem.
 Trójkąt błędów na 10 m. stojąc, leżąc, 25 m. klęcząc.
 Postawy strzeleckie: leżąc, klęcząc, stojąc.
 Składanie się: a) siedząc za stołem,
 b) klęcząc z podparciem,
 c) stojąc z podparciem,
 d) stojąc z wolnej ręki,
 e) leżąc.

ĆWICZENIA FIZYCZNE POMOCNICZE.

2. TEORIA STRZAŁU.

Balistyka. (Określenie balistyki; balistyka wewnętrzna i zewnętrzna, czynniki wpływające na tor pocisku).

Zasada celowania, trafienia. Rozrzut broni.

Wpływy: atmosferyczne i chwili.

Pola: rażenia, śmierci, zakryte, martwe.

Działanie pocisku.

3. ZACHOWANIE SIĘ NA STRZELNICY.

4. STRZELANIE Z KBK. SPORTOWEGO.

Nr. 1—3.

Uwaga: Nauczyciel fizyki w I okresie przygotowuje pojęcia:
 a) tor pocisku; b) składanie ruchów; c) dynamika.

Wychowanie fizyczne.

I. W GARNIZONIE.

Próba sprawności fizycznej i pomiary.

1. Gimnastyka metodyczna według podręczn. Sikorskiego z r. 1928.

2. Zabawy i gry ruchowe według podręcznika kpt. Szydińskiego i Mierzejewskiego.

3. Gry sportowe: zaprawa, piłka ręczna, siatkówka, koszykówka.

4. Lekko-atletyka: zaprawa biegów krótkich, skok w dal, wzwyż, rzuty (dysk 1 kg., kula 4 kg.).

5. Narciarstwo: oporządzenie narciarskie, konserwacja, postawy, chody na równym terenie, zjazdy na wprost.

6. Teoria: ogólne pogadanki o wychowaniu fizycznym i higienie sportów.

II. W OBOZIE.

Jak punkt 2, 3, i 4, nadto pływanie: styl klasyczny na piersiach, nawznak, nurkowanie, skoki z dwóch metrów. Zawody z odnośnych działów.

Próba sprawności fizycznej i pomiary.

W ciągu całego roku szkolnego codziennie 20-to minutowa gimnastyka poranna.

Terenoznawstwo.

I. W GARNIZONIE.

1. Ogólne pojęcie o geodezji — podział topografii, nauka o terenie.

2. Kształt i wymiary ziemi, współrzędne geograficzne.

3. Rzuty, zdjęcia terenu, siatki, układ współrzędnych i powstanie mapy.
4. Historia powstania mapy, pojęcia o rzutach kartograficznych, ogólne pojęcia o triangulacji i niwelacji.
5. Teren, podział terenu, wysokość, kąt nachylenia, ukształtowanie, nazwy.
6. Podziałka, rodzaje i zamiany podziałki.
7. Sytuacja terenu.
8. Znaki topograficzne 1:25.000 i 100.000.
9. Orientacja według słońca, gwiazd, księżyca, zegarka, kompasu w terenie otwartym i w lesie.
10. Kompas i orientowanie mapy zapomocą kompasu, sytuacja i rzeźba terenu.
11. Orientowanie się w najbliższej okolicy.
12. Obserwacja i opis przedmiotów ruchomych, opisywanie ich bez słów na migi, względnie przy pomocy rysunków na kartce papieru, lub na piasku.
13. Obserwacja falistości terenu i opis.
14. Opis z pamięci przebytej drogi, przedmiotów i osób, zaobserwowanego wycinka terenu.
15. Wycieczki krajoznawcze.

II. W OBOZIE.

1. Szkic zapomocą wcięć, sposobem pomiarów i na oko. Wycieczki z zapamiętywaniem znaków i śladów do miejsca poprzednio znanego.
2. Wynajdywanie najkrótszych dróg do znanego miejsca i dokładne opisanie przebytej drogi z pamięci.
3. Pokrycia terenowe, ich objaśnienia ze względu na barwę i możliwość ukrycia w nich ludzi, zwierząt, sprzętu, wozów i t. p.
4. Obserwacja falistości terenu i opis.
5. Sposoby orientacji według słońca, gwiazd, księżyca, zegarka i kompasu.
6. Orientacja w lesie.
7. Wycieczki krajoznawcze.

Uwaga 1. Punkty 1—7 ust. I. (w garnizonie) są powtórzeniem i stwierdzeniem wiadomości, które uczeń winien posiadać z nauki geografii niższego gimnazjum. Powtórzenia tego dokona nauczyciel geografii.

2. Wycieczki, wynikające z programu nauki terenoznawstwa, organizuje nauczyciel terenoznawstwa przy ścisłej współpracy z nauczycielem geografii i współpracuje z nim przy organizowaniu i przeprowadzeniu wycieczek, związanych z nauką geografii.

3. Nauczyciel geografii i nauczyciel terenoznawstwa ściśle współpracują ze sobą w zakresie całego materiału programowego.

Nauka o broni.

1. Ogólne wiadomości o ręcznej broni palnej (rozwój broni, rodzaje, ładunek i sposób zapalania).
Kalibry, lufy (gwinty), długość broni, ciężar.
2. Zaznajomienie z bronią sportową (małokalibrową).
Rodzaje i typy broni sportowej (małokalibrowej).
Opis kbk. sportowego P. F. K.
Rozkładanie i składanie. Otwieranie, zamykanie i ryglowanie.

Napinanie i odpalanie, wyciąganie i wyrzucanie.

Współdziałanie.

Nabój — ładunek — rodzaje pocisków, zdolność przebijania, donośność, rozrzut.

Służba łączności.

1. Posługiwanie się znakami umówionymi (w formie zabaw) głosem, świstaniem, ruchami rąk, znakami terenowymi, czapką, ewentualnie rysunkami na piasku i t. p.

2. wzajemne porozumiewanie się znakami np. przy pomocy pewnych dotknięć w czasie powitania — rozmowa na migi zbliżona i na odległość.

3. Znaki Morse'a, sygnalizacja ręczna.

4. Przenoszenie meldunków biegiem sztafetowym.

Wyszkolenie pionierskie.

1. Znajomość materiałów mogących mieć zastosowanie na wycieczkach, w obozie i w wyszkoleniu bojowym.

2. Plecenie mat i pleciaków z sitowia i wikliny do celów obozowych i technicznych.

3. Wiązanie żerdzi i belek.

Powyższe przerabiać wspólnie z nauczycielem robót ręcznych w zakresie Instr. Sap. Cz. I. rozdz. B. C. F. i części II. rozdział C; w miarę możliwości zwiedzenie szkoły koszykarskiej.

4. Wybór w terenie miejsca na obóz, pojęcia wstępne o urządzaniu obozów.

5. Zapamiętywanie wymiarów podręcznych przedmiotów codziennego użytku dla celów praktycznych, ocena odległości, rozmiarów i t. p.

6. Maskowanie — pojęcia wstępne w formie gier i zabaw w zakresie niektórych §§ instr. maskowania.

Musztra.

Według regulaminu piech. wyciąg z części II (układ tymczasowy).

1. Rozdział A. „Pojedyńczy strzelec“.

1. Musztra bez broni.

2. Rozdział B. „Drużyna“.

1. Skład drużyny strzeleckiej.

2. Musztra zwarta bez broni.

3. Rozkazodawstwo.

4. Sygnały i znaki.

Nauka służby.

1. Regulamin wewnątrz Korpusu Kadetów.

2. Regulamin służby wewnętrznej część I. rozdział A. B.

3. „ „ „ „ część II. „ „ A. B.

Ogólnie prośby i zażalenia.

4. Regulamin służby wewnętrznej część IX. rozdział A. C., oraz ogólnie rozdział B.

5. Organizacja kompanii strzeleckiej.

Współpraca z nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących.

2. KOMPANJA.

Wyszkolenie bojowe.

Szkoła pojedynczego strzelca.

I. W GARNIZONIE.

Osiągnąć poprawne samodzielne zachowanie się pojedynczego strzelca w każdej sytuacji bojowej.

Kontynuować wyszkolenie bojowe pojedynczego strzelca rozpoczęte w obozie w 1-szej kompanji i przerobić w garnizonie wszystkie elementy bojowe, potrzebne do wyrobienia samodzielnego i bojowego zachowania się strzelca w terenie.

Tematy:

1. a) Teren i jego znaczenie w działaniach wojennych.
 b) Nauka opisywania terenu, przedmioty w terenie i ich znaczenie w działaniach wojennych (przykładowo).
 c) Nauka wyszukiwania przedmiotów terenowych i określania ich położenia w odniesieniu do przedmiotów w terenie.
 d) Opisywanie wycinków terenowych z pamięci.
 e) Osłony i ochrony terenowe, (powtórzenie na podstawie wiadomości, uzyskanych przez kadetów w nauce terenoznawstwa).
2. Wyszukiwanie i określanie celów polowych.
 a) Zapoznanie ucznia ze sposobami rozmieszczenia celów polowych w terenie.
 b) Nauka wyszukiwania i określania celów polowych.
3. Ocena odległości — sposoby oceny odległości, (dział ten prowadzić przez cały czas wyszk. boj.).
4. Wykorzystanie terenu i jego osłon i ochron przed wzrokiem i ogniem nieprzyjaciela:
 - a) zapoznanie z osłonami przed naziemną i powietrzną obserwacją nieprzyjaciela,
 - b) zastosowanie postaw do osłony,
 - c) wykorzystanie tła do osłony,
 - d) wykorzystanie przedmiotów terenowych do osłony,
 - e) nauka krycia się przed naziemną i powietrzną obserwacją nieprzyjaciela,
 - f) zapoznanie z osłonami i ochronami przed ogniem piechoty,
 - g) zapoznanie z zasadami maskowania,
 - h) nauka mylenia nieprzyjaciela.
5. Nauka utrzymania kierunku w ruchu z wykorzystaniem terenu;
 - a) nauka posuwania się skrycie w terenie,
 - b) nauka zachowania się i posuwania się w ogniu artyl.,
 - c) nauka przechodzenia przestrzeni ostrzeliwanej pociskami gaz.,
 - d) zapoznanie z rodzajami ognia piechoty,
 - e) nauka posuwania się i zachowania się w ogniu piechoty z wykorzystaniem terenu.
6. Stanowisko ogniowe i prowadzenie ognia.
 - a) Zapoznanie z warunkami wzorowego stanowiska ogniowego, oraz nauka wyboru stanowisk ogniowych w terenie;
 - b) nauka zajmowania stanowiska ogniowego,
 - c) nauka prowadzenia ognia.
7. Sposoby czołgania się.

II. W OBOZIE LETNIM.

1. Ubezpieczenie marszu :
 - a) szkolenie elementów szpicy (szperacze czołowi i boczni),
 - b) badanie zabudowań,
 - c) badanie łasków i krzaków,
 - d) zachowanie się szperaczy wobec kilku pojed. strzałów,
 - e) zachowanie się szperaczy w razie zetknięcia się z placówką nepla.,
 - f) " " " " " " " z patrolem nepla.,
 - g) " " " " " " " zauważenia lotnika nepla.,
 - h) " " " " " " " stwierdzenia na drodze jakiegś przeszkody (zepsuty most, barykada i t.p.,
 - i) szkolenie łączników w marszu ubezpieczonym.
2. Ubezpieczenie postoju.
 - a) szkolenie czujki,
 - b) szkolenie podsłuchu.
3. Służba meldunkowa: szkolenie gońca bojowego.
4. Zadanie szperaczy w służbie patrolu:
 - a) patrol zwiadowczy,
 - b) patrol bojowy,
 - c) zwiad terenowy,
 - d) patrol łącznikowy i t.p.
5. Ćwiczenia nocne, tematy jak wyżej.

Uwaga. Wyżej podane tematy mają stanowić podstawę dla dowódcy komp., który stosownie do warunków niektóre z wyżej podanych tematów opracowuje w garnizonie, inne w obozie. Niektóre z nich będą łączone razem i przeprowadzane jako jedno ćwiczenie.

Wyszkolenie strzeleckie.

Ćwiczenia prowadzić bronią długą wojskową.

1. WYSZKOLENIE STRZELECKIE WSTĘPNE.

Powtórzenie i doskonalenie materiału przerobionego w 1-ej kompanji.

Celowanie leżąc i klęcząc na punkt odległy 50—100 m.

Trójkąt błędów na 50 i 100 m., stojąc.

Składanie się: a) leżąc i klęcząc z wolnej ręki,

b) do strzału podchwykowego,

c) w różnych postawach,

d) z utrzymaniem linii celowania,

e) do strzału podchwytyowego z ruchu.

Nastawianie celownika w różnych postawach.

Ładowanie kbk. stojąc, klęcząc, w marszu na szybkość.

Oddanie strzału nabojem ćwiczebnym siedząc za stołem, leżąc z podparciem.

Ćwiczenia w uchwytowaniu punktu oddania strzału.

Oddanie strzału nabojem ślepym.

Cwiczenia fizyczne pomocnicze.

2. TEORJA STRZAŁU.

Powtórzenie materiału przerobionego w 1-szej komp.

3. STRZELANIE Z KBK. SPORTOWEGO.

Powtórzenie strzelań Nr. 1—3, strzelania Nr. 4—5.

4. STRZELANIE Z KBK. WOJSKOWEGO.

Strzelania nabojem ostrym Nr. I., II., III.

5. STRZELANIA SZKOLNO BOJOWE.

Z kbk. sportowego Nr. 1—2 (w związku ze szkołą pojedynczego strzelca w wyszkoleniu bojowym).

Wychowanie fizyczne.

I. W GARNIZONIE.

1. Pomiar i próba sprawności fizycznej.
2. Gimnastyka metodyczna (W. Sikorski 1928).
3. Gry sportowe: piłka ręczna, siatkówka i koszykówka.
4. Lekkoatletyka: biegi krótkie i na przelaj, skok w dal, w zwyż i o tyczce, dysk 1 kg., kula 4 kg., oszczep 600 gr.
5. Walka wręcz Jiu-jitsu (H. Jeziorowski).
6. Szermierka: floret — ćwiczenia bez broni i z bronią, zaproszenia, pchnięcia, zasłony i riposty.
7. Narciarstwo: chody po równym, podchodzenia, zmiany kierunku jazdy — wycieczki.
8. Teoria: o wychowaniu fizycznym i sportach.

II. W OBOZIE.

Jak pkt. 2, 3 i 4 nadto pływanie, powtórka materiału z 1-szej komp. i pływanie: „over-arm“, zaprawa do „crawla“, nurkowanie, skoki z 3 m.

Strzelanie z broni sportowej, jako sport strzelecki.

Pomiary i próba sprawności fizycznej.

Uwagi: 1. Codziennie gimnastyka poranna przez 20 minut.

2. Pogadanka z zakresu higieny i sportów (lekarz).

3. Zawody z odnośnych działów sportowych.

Terenoznawstwo.

I. W GARNIZONIE.

1. Znajomość map i planów.
2. Wymiar ramek na mapie, mierzenie odległości i powierzchni, określenie podziałki na mapie zapomocą innej mapy, zapomocą wymiaru w terenie i zapomocą długości geograficznej.
3. Znaki topograficzne austr. 1:75.000 i 1:200.000.
4. Sposoby przedstawienia form terenu na mapach, planach i szkicach.
5. Linje ściekowe i grzbietowe na modelu i mapie (teoretycznie i praktycznie), sporządzanie modelu z tektury i gliny.
6. Pola widoczne i niewidoczne.
7. Przedstawienie terenu metodą warstwicową i kreskową.
8. Obliczenie warstwic na metodzie kreskowej. Sposób złożony.
9. Busole kierunkowe: opis Besarda, użycie busoli, orjentowanie mapy.
10. Powiększanie wycinków z map.
11. Formy terenu i nazwy — opis terenu bez mapy.

II. W OBOZIE LETNIM.

1. Szkice z pomocą mapy i szkic zamkniętego wieloboku. (Obchód okrężny konturu).

2. Szkic marszowy.
 3. Ćwiczenia spostrzegawczości w terenie.
 4. Formy terenu i nazwy — opis terenu bez mapy.
 5. Przemarsz przez las przy pomocy busoli.
 6. Opis lub szkicowanie przebytej drogi.
 7. Wycieczki krajoznawcze.
- Uwagi: jak w programie 1-szej kompanji, uwaga 2 i 3.

Nauka o broni.

Porównanie kbk. wojskowego z kbk. sportowym P. F. K. poznany w 1-szej kompanji.

Opis szczegółowy, działanie i współdziałanie części kbk. wojskowego.

Wyszkolenie grenadjerskie.

1. Pokaz granatów ręcznych i karabinowych.
Wstępne wiadomości o zastosowaniu granatów ręcznych i karabinowych w walce.
Historja rozwoju, użycia i budowy granatów ręcznych i karabinowych.
2. Ustawianie oddziału do ćwiczeń. Ćwiczenia wstępne.
3. Szkolenie postawy grenadjerskiej stojąc, klęcząc, leżąc.
4. Chwyty granatów (ćwiczebnych) w różnych postawach, powtórka postaw do rzutu.
5. Rzuty dowolne w różnych postawach.
6. Wstępne wiadomości o budowie granatów ręcznych.

Walka bagnetem.

Według instrukcji walki bagnetem rozdział A. I.

Ćwiczenia bez broni do p. 16 włącznie.

Służba łączności.

1. Posługiwanie się znakami regulaminowymi i umówionymi. Znaczenie pewnych ruchów, względnie sposobu trzymania ręki (n. p. na karabinie).
2. Szkolenie łącznika i gońca pieszego i przenoszenie meldunków i rozkazów ustnych (w formie zabaw), początkowo meldunki proste, a następnie coraz więcej skomplikowane.
3. Sygnalizacja świetlna.

Wyszkolenie pionierskie.

1. Podstawowe wiadomości techniczne: miernictwo elementarne (wraz z zapamiętywaniem wymiarów: długość, ciężar przedmiotów posiadanych do celów prakt.) najprostsze materiały i narzędzia, ich użytkowanie w zakresie Instr. Sap. Cz. I., oraz rozdz. A. B. C. część II.
2. Wstępne roboty biwakowo-obozowe: szałas, namioty, urządzenia obozu w zakresie niektórych §§ części VII. Instr. Sap.

Powyższe przerobić wspólnie z nauczycielem robót ręcznych. Nauczyciel robót ręcznych, odbywając ćwiczenia w swoim zakresie wykonuje wzory szalaszów, kładek, obozowych stojaków do kb., ewent. inne. Nauczyciel rysunków zaprojektuje wzory zdobnictwa obozowego, zaś nauczyciel robót ręcznych wykona je z kadetami na ćwiczeniach robót ręcznych.

3. Materiały wybuchowe i przybory zapalnicze w zakresie amunicji karabinowej, granatów ręcznych, spłonek, lontów, oraz niektórych §§ części V. Instr. Sap.

Nauczyciel chemii przerobi odpowiednie działy z chemji, dając wiadomości o składzie chemicznym materiałów, właściwościach związków i t. p.

Musztra.

Według Reg. Piech. wyciąg z cz. II. (układ tymczasowy).

1. Powtórka materiału z 1-szej kompanji.
 2. Rozdział A. „Pojedynczy strzelec“. Musztra z kbk. wojsk.
 3. Rozdział B. „Drużyna“. Musztra zwarta z kbk. wojsk.
 4. Szyki luźne drużyny.
- Rozdział B. pkt 3 (od pkt. 71—79 i 90).

Nauka służby.

1. Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości z Reg. Wewn. Korpusu Kadetów.
2. Reg. służb. wewn. Cz. I. rozdz. C.
3. Reg. służb. wewn. Cz. II. rozdz. C. D. E. F.
4. Reg. służb. wewn. Cz. V. rozdz. II—IV.
5. Reg. służb. wewn. Cz. IX. rozdz. C. i D.
6. Organizacja pułku piechoty; organizacja dyw. piech., oraz jednostek różnych rodzajów broni ogólnie.

Współpraca z nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących.

3. KOMPANJA.

Wyszkolenia bojowe.

Szkoła pojedynczego strzelca (w zespole) i szkoła drużyny.

I. W GARNIZONIE.

1. Szkolenie zespołu: współdziałanie strzelców,
 - a) w obronie
 - b) w natarciu.
- ad a) wykorzystanie terenu w obronie, użycie łopatk i równoczesne ćwiczenie obserwacji (jeden strzela, drugi poprawia wnek, lub obserwuje);
- ad b) wykorzystanie terenu i posuwanie się w ogniu piechoty.
2. Ćwiczenia bojowe w zespołach w walce na bagnety.
3. „ „ „ „ „ granatem.
4. Kilka drobnych zadań w specjalnych momentach walki (walka leśna, zaskoczenie patrolu i t. p.)

SZKOŁA DRUŻYNY.

1. Wyszukanie bojowe drużyny strzeleckiej,
 - a) szyki luźne drużyny;
 - (przed każdym ćwiczeniem bojowym poświęcić kilkanaście minut na szyki luźne drużyny strzeleckiej, podczas kiedy kierownik ćwiczeń kontroluje organizacyjne przygotowanie ćwiczenia bojowego, które ma przeprowadzić),
 - b) drużyna strzelecka jako szpica w marszu zbliżania,
 - c) marsz zbliżania drużyny strzeleckiej,
 - d) zachowanie się drużyny strzeleckiej w czasie marszu zbliżania:
 - 1) wobec lotnika npla, 2) w ogniu nieprzyjacielskiej artylerji,
 - 3) w ogniu nieprzyjacielskich c. k. m., 4) w strefie gazów bojowych.

II. W OBOZIE LETNIM.

1. drużyna jako patrol zwiadowczy,
2. " " " bojowy,
3. " " " przesłaniający,
4. " " zwiad terenowy,
5. " w straży bocznej,
6. " " " tylnej,
7. zaciągnięcie i służba placówki, zmiana placówki (jako ćwiczenie w dzień i w nocy),
8. walka na placówce,
9. drużyna jako patrol łącznikowy,
10. walka ogniowa, gniazda oporu.
11. Zorganizowana obrona gniazda oporu drużyny strzeleckiej.
12. Wykonanie przeciwuderzenia przez drużynę strzelecką.
13. Natarcie drużyny:
 - a) posuwanie się i prowadzenie ognia przez drużynę,
 - b) współdziałanie ognia z ruchem,
 - c) szturm drużyny i walka strzelców wewnątrz pozycji npla.
 - d) pościg ogniowy i organizacja zdobytego terenu.
 - e) zachowanie się strzelców drużyny w razie niepowodzenia w czasie szturmie i w czasie przeciwuderzenia npla po szturmie,
 - f) zachowanie się drużyny zatrzymanej ogniem n-pla,
 - g) wymijanie gniazda oporu n-pla i wykonanie szturmie na skrzydło,
 - h) wycofanie się drużyny pod ogniem piechoty n-pla,
 - i) natarcie drużyny na silnie wzmocnionego n-pla — przy współdziale czołgów,
 - j) drużyna drugiej linii osłaniająca skrzydło drużyny linii pierwszej,
 - k) działanie drugiej linii na korzyść zatrzymanej drużyny linii pierwszej,
 - l) walka drużyny w szczególnych warunkach terenowych:
 1. w lesie,
 2. walka o osiedla,
 3. walka uliczna,
 4. " o ciaśniny,
 5. " o przeprawy,
 6. " z kawalerją.

ĆWICZENIA NOCNE.

1. patrolowanie i służba meldunkowa,
2. ubezpieczenie postoju (czujka, podsłuchy i patrole),
3. marsz ubezpieczony, zachowanie się przy spotkaniu z n-plem,

4. zaciąganie placówki i służba na placówce w nocy.
5. rozpoznanie stanowisk n-pła w celu natarcia o świcie,
6. wypad drużyny w ramach plutonu.

Wyszkolenie strzeleckie.

1. Wyszkolenie strzeleckie wstępne i teoria strzału.
Powtórzenie i doskonalenie przerobionego materiału.
2. Ćwiczenia przygotowawcze do strzelań szkolno-bojowych.
Ocena odległości do przedmiotów stałych i figur polowych do 400 m.
Nauka spostrzegania celów w małym pasie, szybko pojawiających się i znikających.
Złożenie do strzału z przystosowaniem postawy leżącej do różnych form terenowych, z zachowaniem krycia się i daniem strzału z kbk. sportowego do tarczy szkolnej.
Nauka doboru punktu celowania do główki, popiersia i kłęczącego na 100 i 150 m., oraz zaprawa w celowaniu.
Zaprawa szybkiego złożenia do figury ukazującej się na 15, 10, 8, 5 sek.
Oddanie strzału do nagle pojawiających się figur w nieznanym miejscu.
Nauka doboru punktu celowania do figur na odległość 300 m.
3. Wyszkolenie strzeleckie wstępne r. k. m. i l. k. m.
Nawiązanie ćwiczeń strzeleckich r. k. m. i l. k. m. do ćwiczeń kbk.
Objaśnienie przyrządów celowniczych i kierowniczych.
Celowanie na punkt odległy o 25 m., broń oparta.
Zajęcie stanowiska do postawy leżącej.
Trzymanie broni w postawie leżącej.
Trójkąt błędów na 25 m., 50 m.
Składanie się i celowanie leżąc.
Nastawianie celownika leżąc.
Ściąganie spustu.
Postawa strzelecka kłęcząc i stojąc.
Oddanie strzału nabojem ślepym z r. k. m. z postawy leżącej i kłęczącej.
Celowanie na punkt odległy 100, 150 m.
Ładowanie i składanie się stojąc.
Noszenie broni do strzelania w marszu.
Oddanie ognia krótkimi seriami, amun. ślepą.
4. Strzelania szkolne z kbk. sportowego. N. 6—17.
5. Strzelania szkolne ostre z kbk. wojskowego, strzelania: N. IV—XII.
6. Strzelania szkolno bojowe z kbk. sportowego; strzelania z kbk. sport. N. 1—9.
7. Strzelania szkolno bojowe z kbk. wojskowego; strzelania szkolno boj. N. I—VII.
8. Strzelania szkolne z r. k. m.:
strzelania Nr. 1, 3a, 3b.
9. Strzelania bojowe z r. i l. k. m.:
strzelania Nr. 1 i 2.
10. Strzelania bojowe — pojedynczy strzelec.

Wychowanie fizyczne.

I. W GARNIZONIE.

1. Pomiary i próba sprawności fizycznej.
2. Gimnastyka metodyczna (W. Sikorski).
3. Gry sportowe: piłka ręczna, siatkówka, koszykówka.
4. Walka wręcz: dalszy ciąg materiału rozpoczętego w kompanji 2-giej, z wplataniem boksu.
5. Szermierka: floret — pawtórka przerobionego materiału i wiązania, pchnięcia, finta pojedyncza i podwójna.
6. Narciarstwo: musztra i techniczna jazda w terenie — wycieczki.
7. Lekko-atletyka: biegi, skoki, rzuty normalne, uwzględniając style.
8. Teorja: przepisy gier sportowych, i lekko-atletycznych.

II. W OBOZIE.

1. Jak punkt 3-5 i 7 nadto pływanie, powtórka przerobionego materiału w latach poprzednich, crawl, nurkowanie, skoki z trzech i czterech metrów.
 2. Strzelanie z broni sportowej, jako sport strzelecki.
 3. Pomiary i próba sprawności fizycznej.
- U w a g i :
1. Codziennie gimnastyka poranna przez 20 minut.
 2. Pogadanka z zakresu higieny sportów (lekarz).
 3. Zawody z odnośnych działów sportowych.

Terenoznastwo.

I. W GARNIZONIE.

1. Opis terenu z map i planów. Rozpoznawanie gleby na podstawie map i planów.
2. Kąt nachylenia i skala podstaw.
3. Deklinacja, inklinacja, anomalja magnetyczna.
4. Znaki topograficzne niemieckie 1:100.000.
5. Czytanie map i planów polskich, austrijackich i niemieckich z uwzględnieniem rzeźby terenu i pokrycia.
6. Opisywanie nieznanego terenu pod względem rzeźby i pokrycia z pamięci na podstawie przestudjowanej mapy i planu.
7. Sporządzanie powiększeń, przekrojów, pola widoczne i niewidoczne,

II. W OBOZIE LETNIM.

1. Sporządzanie szkiców sposobami: domiarów, wcięć, na oko, marszowych, za pomocą mapy i zamkniętego wieloboku.
 2. Szkic perspektywiczny.
 3. Użycie praktyczne busoli Bezarda.
 4. Szkic marszowy na kierunek, orjentowanie się w ciemności.
 5. Wycieczki krajoznawcze.
- U w a g i :
- Jak w programie 1. komp. uwaga 2 i 3.
- Nadto współpraca z nauczycielem rysunków (szkic perspektywiczny).

Nauka o broni.

- Kb. wojskowy — opis, współdziałanie części.
- R. K. M. Browning. Opis i działanie.
- L. R. M. Maxim o 8/15. Opis i działanie.

Obrona przeciwgazowa.

1. Chemja materiałów bojowych stosowanych w broni chemicznej. Przypomnienie najważniejszych gazów. (Całość materiału wyklada nauczyciel chemji).

2. Historia gazów, ich podział pod względem taktycznym, oraz działania fizjologicznego.

3. Technika broni chemicznej. Chmura gazowa i zachowanie się jej w terenie. Dymy bojowe, ich zastosowanie, oraz fizjologiczne działanie. Wpływy atmosferyczne, badanie kierunku i siły wiatru. Ogólny opis wiatromierza Wilde'a. Skala Beafort'a.

4. Obrona przeciwgazowa i jej podział. Obrona indywidualna filtracyjna. Maski M₂, A. R. S., R. S. C. maska niemiecka gumowa i skórzana, maska angielska. Ćwiczenia praktyczne w nakładaniu i zdejmowaniu maski. Obrona indywidualna izolacyjna. Obrona przy pomocy aparatów tlenowych. Aparat tlenowy Draegera mały i duży. Opis i sposób użycia tychże, ćwiczenia praktyczne.

5. Obrona zwierząt. Maski końskie i dla psa. Klatka na gołębie pocztowe.

6. Ubranie przeciwpierotowe. Materiały dymotwórcze i zapalne.

7. Praktyczne użycie masek przeciwgazowych w czasie ćwiczeń z zakresu wyszkolenia bojowego, strzeleckiego, grenadjerskiego i walki bagnetem.

Wyszkolenie grenadjerskie.

1. Powtórka i doskonalenie w zakresie przerobionego materiału.

2. Budowa granatów ręcznych i karabinowych, oraz zapalników.

3. Sposób użycia granatów w różnych warunkach i okolicznościach z dostosowaniem do wymagań programu wyszkolenia bojowego 3 komp.

4. Ćwiczenia sprawności grenadjerskiej.

5. Jedno rzucanie ostre granatami zaczepnymi.

6. „ strzelanie „ ostre V. B.

Walka bagnetem.

Według instrukcji walki bagnetem, rozdział A. Ćwiczenia z bronią. Ćwiczenia sprawności.

Służba łączności.

1. Ogólne poznanie środków łączności, ich podział, charakterystyka i zastosowanie.

2. Łączność z lotnikiem, ciężarki meldunkowe, płachty wytyczne, tożsamości i sygnałowe. Gołąb pocztowy, pies meldunkowy, ich użycie i tresura. Tulejka i skrzynka meldunkowa do przesyłania meldunków i rozkazów.

3. Środki elektryczne łączności: aparaty telefoniczne, „T. P. Z.“

4. Wycieczki do oddziału łączności, zwiedzenie stacji gołębi pocztowych i psów meldunkowych, wycieczka do pułku lotniczego i tam ogólne zapoznanie się ze środkami łączności stosowanymi przez lotnictwo, zwiedzenie radiostacji.

5. Praktyczne zastosowanie znanych środków łączności w czasie przerabianych ćwiczeń (znaki Morse'a), posługiwanie się tarczami i raketami.

Wyszkolenie pionierskie.

1. Materiały wybuchowe i przybory zapalnicze w zakresie części V. Instr. Sap. przerobionej ogólnie.

Nauczyciel chemji, rozwijając przerobiony materiał naukowy z 2 komp., przerobi w I półroczu odpowiednie związki, łączące się z chemją mat. wybuchowych.

2. Okopywanie się w zakresie rozdziałów 1-7, oraz 13 z podręcznika kpt. Kleczki.

3. Przeprawy w zakresie rozdz. (1-2-3) Części III Instr. Sap.

Musztra.

Według Reg. Piech. wyciąg z cz. II. (układ tymczasowy).

1. Doskonalenie opracowanego materiału.

2. Musztra z r. k. m. i l. k. m. rozdział A pkt. 3 i 4.

3. Szyki luźne drużyny — rozdział B. pkt. 3.

Nauka służby.

1. Powtórzenie i uzupełnienie wiadomości z lat poprzednich.

2. Regulamin służby wewn. cz. IV. (niektóre działy ogólnie).

3. „ „ „ cz. V. rozdział I i V—VII.

4. „ „ „ cz. VI. (niektóre działy ogólnie).

5. „ „ „ cz. VII.

6. Organizacja wielkich jednostek (ogólnie).

Wyszkolenie artyleryjskie.

Ogólne pojęcie o artylerji. Zasadnicze wiadomości o ogniach artylerji. W wyszkoleniu bojowym uwypuklać działanie artylerji własnej i n-pla.

Współpraca z nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących.

4. KOMPANJA.

Wyszkolenie bojowe.

I. W GARNIZONIE.

Szkoła drużyny strzeleckiej.

Szyki luźne drużyny.

1. Drużyna jako placówka (przerobienie wszystkich zdarzeń, pochodzących ze strony własnej i strony nieprzyjacielskiej), drużyna jako straż boczna, jako szpica, jako patrol zwiadowczy i bojowy.

2. Żorganizowanie gniazda oporu przez drużynę; drużyna w obronie w czasie walki z nieprzyjacielem.

3. Drużyna w okresie zbliżania się, zajęcie podstawy wyjściowej do natarcia, posuwanie się drużyny w natarciu na słabo umocnioną pozycję nieprzyjacielską, zachowanie się drużyny zatrzymanej silnym ogniem nieprzyjacielskim. Drużyna drugiej linii wzmacnia działanie drużyny pierwszej linii, działanie drużyny na korzyść druż. sąsiedniej, wykonanie szturm, pościg ogniowy, zajęcie zdobytego terenu. Posuwanie się drużyny w strefie ognia artyleryjskiego i gazów bojowych. Walka drużyny z kawalerją, walka w lesie, o osiedla, o ciałniny i przeprawy przez rzekę. Wyszukolenie sekcji garlaczy w działaniach zaczepnych i obronnych.

II. W OBOZIE LETNIM.

Szkoła plutonu.

Musztra luźna plutonu: rozwijanie i rozsypywanie plutonu.

1. Pluton jako placówka, luzowanie plutonu na pozycji, pluton jako szpica i oddział przedni straży przedniej.

2. Zorganizowanie gniazda oporu, przez pluton, pluton w obronie czynnej. Wykonanie przeciwuderzenia plutonu w razie wdarcia się nieprzyjaciela na stanowisko plutonu. Pluton w walce z kawalerją, w walce o osiedla, w walce leśnej i o przeprawy.

3. Pluton w okresie zbliżania się, zajęcie wyjściowego stanowiska, natarcie na słabo umocnioną pozycję nieprzyjacielską, szturm, zajęcie i zorganizowanie zdobytego terenu, pościg ogniowy ruchowy. Wycofanie się plutonu pod przeważającym przeciwuderzeniem nieprzyjaciela. Uderzenie flankowe plutonu drugiego rzutu ogniowego komp.

Ćwiczenia nocne plutonu.

1. Marsz plutonu drogą i naprzelaj.

2. Posuwanie się plutonu w luźnych szykach, bez i w maskach przeciwigazowych.

3. Pluton jako placówka.

4. Luzowanie plutonu na placówce.

5. Zajęcie w nocy podstawy wyjściowej do natarcia.

6. Natarcie.

Wyszukolenie strzeleckie.

Doskonalenie wyszkolenia wstępnego strzeleckiego z kbk. i powtórzenie ćwiczeń przygotowawczych do strzelań szkolno-bojowych.

1. Ćwiczenia szkolno bojowe r. k. m.

Wybór, zajęcie i ulepszenie stanowiska, odnajdywanie celów i ich zwalczanie strzałami pojedynczymi ślepymi.

Oddanie ognia serjami w ograniczonym czasie do celów polowych, pojawiających się w nieznanym miejscu i nieznannej odległości. Strzelec zajmuje stanowisko, po zwalczeniu 1-go celu zakłada maskę przeciwigazową.

Wyszukolenie celowniczego w oddawaniu ognia serjami do celów polowych w ograniczonym czasie; celowniczy w ruchu, wykonuje zmiany stanowisk.

Wyszukolenie dowódcy drużyny strzeleckiej w kierowaniu ogniem, celowniczego w szybkim odnalezieniu i zwalczeniu celu, amunicyjnego w sprawnym obsługiwaniu.

Założenie dla drużyny strzeleckiej w obronie.

Założenie dla drużyny strzeleckiej w natarciu.

Uwaga: Dział ten zająć z wyszkoleniem bojowym:

2. Strzelania szkolne z kbk. sportowego.

Nr. 18—22.

3. Strzelania ostre szkolne z kbk. wojskowego: strzelania Nr. XIII—XVI.
4. Strzelania szkolno bojowe z kbk. wojskowego: strzelania VIII—X.
5. Strzelania szkolne z r. k. m. Nr. 4, 5a, 5b, 7.
6. Strzelania bojowe z r. k. m. Nr. 3 i 4.
7. Strzelanie bojowe drużyny. — Drużyna w natarciu.

Wychowanie fizyczne.

I. W GARNIZONIE.

1. Pomiary i próba sprawności fizycznej.
2. Gimnastyka metodyczna (W. Sikorski).
3. Gry sportowe jak w 3 komp.
4. Szermierka: szabla, cięcia, zasłony, riposty, wiązania i finta pojedyncza.
5. Narciarstwo: techniczna jazda w terenie.
6. Lekko-atletyka: biegi, skoki, rzuty, uwzględniając style; — specjalizacja i wieloboje.
7. Teoria: przepisy sportowe, dzieje wych. fiz., higiena sportu.

II. W OBOZIE.

Jak pkt. 3 i 6, nadto pływanie: styl klasyczny „over-arm“ na wznak, crawl — skoki z 4 i 5 metrów — ratownictwo tonących — strzelania z broni sportowej, jako sport strzelecki.

Pomiary i próba sprawności fizycznej.

U w a g i:

1. Codziennie 20-to minutowa lekcja gimnastyki porannej.
2. Pogadanki z zakresu higieny sportu, prowadzi lekarz.
3. Zawody z odnośnych działów sportu.

Terenoznawstwo.

I. W GARNIZONIE.

1. Taktyczna ocena terenu.
2. Ocena wycinków terenowych pod względem bojowym.
3. Określenie miejsca przedmiotów sytuacyjnych na mapie z jednego i dwóch stanowisk.
4. Wyznaczenie miejsca postoju na mapie zapomocą wcięcia wstecz, określenie swego stanowiska.
5. Kąt kierunkowy, wyznaczenie kąta kierunkowego na mapie i przedstawienie go w terenie i odwrotnie.
6. Sporządzanie powiększeń, przekrojów, pola widoczne i niewidoczne.
7. Czytanie mapy, czytanie sytuacji i rzeźby terenu, oraz czytanie mapy w polu.

II. W OBOZIE LETNIM.

1. Szkice: wszystkimi sposobami.
2. Szkic perspektywiczny.
3. Użycie busoli Bezarda i Peigneg'o.

U w a g a:

Współpraca z nauczycielem rysunków (szkic perspektywiczny).

Nauka o broni.

C. k. m. Maxim 08, różnica pomiędzy c. k. m. a l. k. m. 08/15.
Opis i działanie. Podstawa.

C. k. m. Hotchkiss. Zasady działania.

Opis i współdziałanie.

Obrona przeciwgazowa.

Technika broni chemicznej. Walka falowa, walka miotaczami Livens'a. Opis miotacza Livens'a i Stockes'a. Walka przy pomocy artylerji. Pociski gazowe artyleryjskie i ich działanie. Porównanie wszystkich trzech rodzajów ataków. Granaty ręczne, gazowe i ich działanie. Dymy bojowe i ich taktyczne użycie. Świeca P. T. i C. O., granaty ręczne dymne.

Obrona przeciwgazowa zbiorowa, organizacja służby obserwacyjno-alarmowej, schrony przeciwgazowe, sposób budowy tychże. Zachowanie się przed, w czasie i po napadzie gazowym. Oczyszczanie okopów i terenu. Patrol dezynfekcyjny. Oczyszczanie broni, amunicji, oraz sprzętu. Użycie żywności i wody.

Pierwsza pomoc zatrutym gazami (wyłoży lekarz Korpusu).

Sprawdzenie dobroci masek. Komora gazowa. Praktyczne użycie masek przeciwgaz. jak komp. 3-ciej.

Wyszkolenie grenadjerskie.

1. Ćwiczenia w donośności, celności i szybkości rzutu.
2. Rzucanie granatami z okopu.
3. Ćwiczenia stosowane.
4. Powtórka budowy granatów i zapalników.
5. Jedno rzucanie ostre granatami obronnymi.
6. Strzelanie granatami V. B.

Walka bagnetem.

Według instrukcji „Walka bagnetem“ rozdział „B“, Walka szkolna I. Ćwiczenia z przeciwnikiem.

Służba łączności.

I. W GARNIZONIE.

Organizacja sekcji łączności, plutonu łączności, patrole budowlane i sygnalizacyjne, funkcje poszczególnych ludzi patroli.

II. W OBOZIE.

Budowa linii polowych. Rodzaje kabla, złącze, zwijaki. Budowa linii jedno i dwu przewodowych po ziemi, na tyczkach, na podporach naturalnych, w okopach, przez drogi, rzeki i tory kolejowe. Włączanie się do linii telegraficznych.

Wyszkolenie pionierskie.

1. Ogólne wyszkolenie w zakresie przysposobienia przeciwpożarowego — przyrządy, narzędzia, środki przeciwpożarowe, sposób użycia, konserwacja, ewent. zwiedzenie strażnicy pożarnej.

2. Okopywanie się — rozbudowa komórki oporu w zakresie podręcznika ktp. Kleczki.

3. Organizacja pracy, narzędzia, Instr. Sap. Cz. I rozdz. D. 1 wyposażenie jednostek piechoty (tabele sprzętu i mat. saperskiego).

Musztra.

Według Reg. Piech. wyciąg z cz. II. (układ tymczasowy).

1. Doskonalenie musztry drużyny.

2. Chwyty chorągwią.

3. Musztra zwarta plutonu i kompanji.

Nauka służby.

1. Uzupełnienie poprzednio przerobionego materiału.

2. Regulamin służby wewnętrznej część VII (powtórka).

W obozie — służba wartownicza praktycznie.

3. Organizacja armji — podział na bronie i służby — korpusy osobowe.

Wyszkolenie artyleryjskie.

1. Charakterystyka artylerji i jej rozwoju — broń palna w wiekach średnich, wiek XIX — powstanie broni gwintowanej. Artylerja przed i po wojnie światowej — jej działanie i znaczenie.

2. Charakterystyka sprzętu artylerji — podział pod względem konstrukcji i zastosowania. Art. piechoty, okopowa, dywizyjna, polowa, konna, ciężka, i specjalna (górska, przeciwlotnicza, kolejowa, morska i nadbrzeżna).

3. Pokaz sprzętu artyleryjskiego, zapoznanie się z nim, pociski art., ich cechy i działania bez specjalnego opisu mechanizmu.

4. Organizacja baterji i działonu, ogólnie szkoła kanoniera i obsługi: czynności wręczyciela, nastawniczego, ładowniczego, zamkowego i celowniczego.

Program niniejszy przewidziany dla 4-tej komp. należy odpowiednio powtórzyć i uzupełnić w 5-tej kompanji, oraz łączyć wyszk. art. z wyszkoleniem bojowem.

Współpraca z nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących.

5. KOMPANJA.

Wyszkolenie bojowe.

Powtórzenie przerobionego materiału.

Szczególną uwagę położyć na dowodzenie.

Wyszkolenie strzeleckie.

1. WYSZKOLENIE STRZELECKIE WSTĘPNE Z C. K. M.

Celowanie łącznie w masce przeciwgazowej 10 m.

Łączne wykonanie celowania lunetą 50 m.

Wycelowanie całym k. m. na wskazany cel.

Wodzenie k. m. wszcz bez celowania, przy naciśniętym spuście w postawie leżącej.

Wodzenie k. m. wszcz z celowaniem do krążka od lewej ku prawej i odwrotnie, klęcząc, 25 m.

Poruszanie k. m. w górę i w dół bez celowania i z celowaniem do krążka. Poruszanie k. m. w górę i w dół z celowaniem bez krążka po całej głębokości celu leżąc.

Nastawianie poziomicy na wskazany kąt.

Nadanie k. m. podniesienia przy pomocy poziomicy.

Oddanie strzału nabojem ćwiczebnym, po załadowaniu k. m. przy ryglach zamkniętych.

Oddanie 5 strzałów nabojami ślepymi.

Strzelanie ślepą amunicją z poszerzaniem od lewej ku prawej i odwrotnie, leżąc, 25 m.

Strzelanie ślepą amunicją z pogłębianiem po całej głębokości celu leżąc.

2. WŁADANIE C. K. M.

Nastawianie i składanie k. m. do postaw: leżącej, klęczącej, pośredniej.

Ładowanie i rozładowanie.

Wkładanie i wyjmowanie taśm do skrzynki.

Wlewanie i wylewanie wody do wodnika.

Zakładanie i zdejmowanie węża gumowego.

Regulowanie sprężyny głównej.

Ładowanie taśm ładownikiem i rękoma.

Zmiana lufy. Przegląd broni.

Przygotowanie k. m. do ognia amun. ostrą i ślepą.

Szyki i poruszenia ze sprzętem.

Ustawienie k. m. na stanowisku.

Zajmowanie stanowiska ogniowego na rozkaz, „na stanowisko“.

Zmiana stanowiska całą obsługą i pojedynczo z k. m. nastawionym i złożonym.

3. STRZELANIA SZKOLNE Z R. K. M.

Strzelania doskonalące Nr. 1—7.

4. STRZELANIA SZKOLNE Z C. K. M.:

C. k. m. Maxim 08: strzelania Nr. 1. 2. 3.

C. k. m. Hotchkiss: strzelanie Nr. 4.

C. k. m. Maxim 08: strzelania Nr. 5 i 7.

Wychowanie fizyczne.

1. Pomiary i próba sprawności fizycznej.

2. Gimnastyka metodyczna według wojskowego Regulaminu Wychowania Fizycznego.

3. Gry sportowe.

4. Szermierka: szabla, akcje złożone i w tempo.

5. Lekkoatletyka.
6. Narciarstwo: techniczna jazda w terenie.
7. Teoria: Regulamin Wychowania Fizycznego, higiena sportu. Wychowanie fizyczne.
8. Pomiary i próba sprawności fizycznej.
- Codziennie 20-minutowa gimnastyka poranna.
- Zawody z odnośnych działów wychowania fizycznego.

Terenoznastwo.

1. Powtórka całego materiału w szczególności czytania map i planów.
2. Sporządzanie powiększeń, przekroje, pola widoczne i niewidoczne.

Nauka o broni.

Powtórzenie nauki o broni ręcznej i maszynowej.

Obrona przeciwgazowa.

Powtórka całego materiału. Podział gazów pod względem taktycznym, oraz fizjologicznego działania. Obrona przeciwgazowa indywidualna i zbiorowa. Porównanie masek gazowych. Wady i zalety poszczególnych rodzajów masek gazowych. Obrona ludności cywilnej.

Ataki gazowe przy pomocy lotnictwa.

Praktyczne zastosowanie masek przeciwgazowych w czasie przerabianych ćwiczeń wojskowych.

Wyszkolnienie grenadjerskie.

1. Ćwiczenia stosowane-doskonalenie.
2. Walka granatami pojedynczego strzelca i walka zespołu strzelców.
3. Instruowanie.
4. Jedno rzucanie ostre granatami obronnymi.
5. Ujęcie całokształtu.

Walka bagnetem.

1. Według instrukcji walki bagnetem rozdział B.
2. Wolna walka.
3. Zawody.
4. Instruowanie.

Służba łączności.

1. Urządzenie stacji telefonicznej, otwarcie, przeniesienie i zamknięcie stacji.
2. Urządzenie stacji telefonicznej i optycznej.
3. Ogólne zasady służby ruchu według regulaminu służby ruchu.
4. Znaki rozpoznawcze, szyfry, kryptonimy, prowadzenie korespondencji telegramami i fonogramami.

5. Zwiedzenie stacji radjo.

6. Ujęcie całokształtu materiału.

U w a g a:

Współpraca z nauczycielem fizyki.

Wyszkolenie pionierskie.

1. Rozwinięcie i powtórka programu 2, 3 i 4 komp. Charakterystyka i znaczenie służby saperskiej, oraz cele poszczególnych rodzajów robót. Pojęcia wstępne z taktyki fortyfikac.

2. Roboty biwakowe. — obozowe w zakresie Instr. Sap. Cz. VII.

3. Ujęcie całokształtu wyszkolenia pion.

Musztra.

1. Porady (ogólnie).

2. Instruowanie (użycie kadetów 5 komp., jako instruktorów w młodszych komp.).

3. Ujęcie całokształtu.

Nauka służby.

Powtórka całości.

Wyszkolenie artyleryjskie.

Powtórzenie i uzupełnienie materiału przerobionego w komp. 4-tej.

Współpraca z nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących.

Strzelania szkolne i szkolno bojowe.

Kompanja	Strzelania szkolne		Strzelania szkolno bojowe		Strzelania z r. k. m.		Strzelania szkolne z .c. k. m.	Strzelania bojowe z kb.
	z kbk sportow.	z kbk wojskow.	z kbk sportow.	z kbk wojskow.	szkolne	bojowe		
1	Nr. 1—3							
2	powt. 1—3 4—5	Nr. I, II, III	Nr. 1—2					
3	Nr. 6—17	Nr. IV-XII	Nr. 1—9	Nr. I—VII	Nr. 1, 3 a, 3 b	Nr. 1, 2		Pojedyn- czy strzelec.
4	Nr. 18—22	Nr. XIII—XVI		Nr. VIII-X	Nr. 4, 5 a, 5 b, 7	Nr. 3 i 4		Drużyna strzelecka.
5					doskona- łace : Nr. 1—7		Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 7	Drużyna strzelecka.

Strzelania szkolne z kb. normalnego i kbk. sportowego.

L. p. strzelania z kbk norm.	L. p. strze- lania z kbk sport.	Odległość w metrach	Ilość naboi	Rodzaj oceny	POSTAWY	UBIÓR	Wymiary i rodzaje tarcz	Warunki do osiągnięcia dla strzelca		
								b. dobrego	dobrego	wystarcza- jącego
—	1	25	3	skupienie	siedząc za stołem	ćwiczebny	koło celo- wnicze 6 cm.	—	—	średnica skupienia 12 cm.
—	2	25	3	"	leżąc z podparciem	"	"	—	—	średnica skupienia 9 cm.
I	—	100	3	"	"	"	tarcza Nr. 3	Skupienie 10 cm. 16 cm. 24 cm.		
—	3	25	3	ocena pier- ścieniowa	"	"	tarcza Nr. 1	—	—	24 pkt., lub żaden strzał poniżej 6-ki
II	—	100	3	"	"	"	tarcza Nr. 3	27 pkt. lub żaden 8-ki	24 pkt. strzał poniżej 7-ki	21 pkt., — 6-ki
—	4	25	3	skupienie	leżąc bez podparcia	ćwiczebny w hełmie z ło- patką i chlebak.	koło celo- wnicze 6 cm.	—	—	średnica skupienia 9 cm.
—	5	25	3	ocena pier- ścieniowa	"	"	tarcza Nr. 1	—	—	21 pkt., lub żaden strzał poniżej 6-ki
III	—	100	3	"	"	"	tarcza Nr. 3	27 pkt. lub żaden 8-ki	24 pkt. strzał poniżej 7-ki	21 pkt., — 6-ki
—	a)	50	3	skupienie	leżąc z podparciem	jak wyżej z tornistrem	tarcza Nr. 2	—	—	średnica skupienia 15 cm.
	b)		3	ocena pier- ścieniowa	leżąc bez podparcia	"	"	—	—	30 pkt.
IV	a)	200	3	skupienie	leżąc z podparciem	"	tarcza Nr. 4	—	—	średnica skupienia 30 cm.
	b)		5	ocena pier- ścieniowa	leżąc bez podparcia	"	"	35 pkt.	30 pkt. b e z z e r a	25 pkt.
—	a)	50	3	skupienie	leżąc z podparciem	jak w strze- laniu Nr. 3.	tarcza Nr. 2	—	—	średnica skupienia 12 cm.
	b)		5	ocena pier- ścieniowa	"	"	"	—	—	35 pkt.
V	a)	300	3	skupienie	"	"	tarcza Nr. 5	—	—	średnica skupienia 45 cm.
	b)		5	ocena pier- ścieniowa	"	"	"	30 pkt.	25 pkt. b e z z e r a	20 pkt.
—	8	25	3	skupienie	leżąc w masce	ćwiczebny z maską	koło celo- wnicze 6 cm.	—	—	średnica skupienia 12 cm.
—	9	25	3	ocena pier- ścieniowa	"	"	tarcza Nr. 1	—	—	18 pkt.
VI	—	100	3	"	"	"	tarcza Nr. 3	21 pkt.	18 pkt.	15 pkt.
—	a)	50	3	skupienie	leżąc bez podparcia	połowy	koło celo- wnicze 10 cm.	—	—	skupienie *) 9 cm.
	b)		5	ocena pier- ścieniowa	"	"	tarcza Nr. 2	—	—	30 pkt.
VII	a)	300	3	skupienie	"	"	tarcza Nr. 5	—	—	skupienie 40 cm.
	b)		5	ocena pier- ścieniowa	"	"	"	35 pkt.	30 pkt. b e z z e r a	25 pkt.
—	11	50	5	ocena pier- ścieniowa na szybkość	leżąc z wolnej ręki	"	tarcza Nr. 2 ukazuje się na przeciąg 6 sek.	7 45 pkt.	żaden strzał poniżej albo 6 40 pkt.	5 35 pkt.
—	12	25	3	skupienie	klęcząc z wolnej ręki	ćwiczebny bez hełmu	tarcza Nr. 1	—	—	skupienie **) 10 cm.
VIII	—	100	3	"	"	"	tarcza Nr. 3	20 cm.	30 cm.	40 cm.
—	13	25	3	ocena pier- ścieniowa	"	ćwiczebny w hełmie	tarcza Nr. 1	—	—	żaden strzał poniżej 3, albo 15 pkt.
IX	—	100	3	"	"	"	tarcza Nr. 3	żaden strzał poniżej 5 albo 4 21 pkt. 18 pkt. 3 15 pkt.		
—	14	50	3	"	leżąc z podparciem	połowy w masce	tarcza Nr. 2	—	—	20 pkt. bez zera
X	—	200	3	"	"	"	tarcza Nr. 4	25 pkt.	20 pkt. b e z z e r a	15 pkt.
—	15	25	3	skupienie	stojąc z wolnej ręki	ćwiczebny bez hełmu	tarcza Nr. 1	—	—	skupienie **) 20 cm.
XI	—	100	3	"	"	"	tarcza Nr. 3	s k u p i e n i e 40 cm. 50 cm. 60 cm.		
—	16	25	3	ocena pier- ścieniowa	"	ćwiczebny w hełmie	tarcza Nr. 1	—	—	żaden strzał poniżej 4, albo 15 pkt.
XII	—	100	3	"	"	"	tarcza Nr. 3	żaden strzał poniżej 6 albo 5 21 pkt. 18 pkt. 4 15 pkt.		
—	17	50	9	"	w 3-ch posta- wach po 3 strzały	połowy	tarcza Nr. 2	60 pkt.	50 pkt	40 pkt.
—	18 a	50	3 + 9	"	"	połowy z hełmem	tarcza Nr. 2	60 pkt.		
XIII a	—	300	3 + 9	"	"	"	tarcza Nr. 5	50 "		
—	19 a	50	3 + 15	"	leżąc, klęcząc, stojąc po 5 naboi	"	tarcza Nr. 2	100 "		
XIV a	—	200	3 + 15	"	"	"	tarcza Nr. 5	85 "		
—	20 a	50	3	"	leżąc z podpar- ciem w masce	"	tarcza Nr. 2	24 "		
XV a	—	300	3	"	"	"	tarcza Nr. 5	21 "		
—	21	50	3	ilość trafionych	klęcząc na szybkość	połowy	fig. biegnąca zmniejszona 4-kro- tnie ukazuje się na 8 sek.	3 trafione		
—	22	50	3	"	stojąc na szybkość	"	jak wyżej zmniejszona 2-krotnie	3 "		
XVI	—	100	3	"	"	"	fig. biegnąca 8 sek.	3 "		

GRUPA STRZELCÓW WYBOROWYCH.

GRUPA STRZELCÓW WYBOROWYCH.

*) Skupienie jest warunkiem przejścia do strzelania b), oraz służy do doboru punktu celowania.

**) Ocenia się oprócz tego ilość punktów, jako poboczny wynik.

Strzelania szkolno bojowe.

L. p. strzelania ostrego z kbk norm.	L. p. strze- lania z kbk sport.	Odległość w metrach	Ilość naboi	Rodzaj oceny	POSTAWY	UBIÓR	Wymiary i rodzaje tarcz	Warunki do osiągnięcia dla strzelca		
								b. dobrego	dobrego	wystarcza- jącego
—	1—5 wplatane odpowie- dnie mi- ędzy strze- lania ostre.	25	po 2 na każdą postawę razem 10	ocena pierście- niowa	5 postaw dostosowanych do terenu, np. leżąc we wnęku, leżąc w leju, klę- cząc na obu kolanach we wnęku, klęcząc lub sie- dząc za płotem, lub drze- wem	polowy w hełmie	tarcza szkolna N. 1.	—	—	według uznania dcy kompanji
I	—	100	po 2 strzały na postawę i figurę	ilość tra- fionych	dla każdego celu z jed- nej postawy, leżąc we wnęku, leżąc w leju	"	główka na tle	4	3	2
		150					popiersie na tle			
II	—	150	"	"	klęcząc we wnętrzu	"	główka na tle	4	3	2
		200			siedząc we wnętrzu		popiersie na tle			
III	—	300	3 strzały po 1 na postawę	"	według uznania dowódcy kompanji	"	figura biegnąca, ukazu- jąca się 3 razy, każdy raz w innym miejscu na przeciąg 15 sekund	3	2	1
IV	—	od 100 do 250	4 strzały po 1 na skok figury	"	według uznania dowódcy kompanji, w tem jeden strzał najłatwiejszy w masce	"	2 główki, popiersie i r. k. m. ukazujące się na przeciąg 10 sekund, każ- dy raz w innym miejscu	4	3	2
V	—		4	strzelanie takie same jak IV z tem, że strzelec wykonuje skoki.						
VI	—		4 (na strzelca)	ogień zbiorowy zespołu strzelców do fig. c. k. m. odległej o 600 m. (prawdopodobny procent trafienia wynosi 50%, zespół 10 strzelców powinien osiągnąć 2 trafienia, 15 strzelców 3 trafienia)						
—	6	50	3	ilość tra- fionych	według wyboru dowódcy kompanji	polowy	główka 2 krotnie zmniej- szona, popiersie 4 krot- nie zmniejszone, stojący 6 krotnie zmniejszony, ukazują się na przeciąg 8 sekund	3	2	2
—	7	50	3	"	"	"	biegnący zmniejszony 6 krotnie, wprzód w lewo, w prawo, z szybkością 2 m na sekundę.	3	2	2
VII	—	według uzna- nia dowódcy kompanji	4	"	"	"	biegnący w bok, wprzód, ponadto 2 fig. ukazujące się na przeciąg 8 sekund	4	3	2
—	8	50	3	"	"	polowy w masce	figury według wyboru, tkwiące stale, zmniej- szone odpowiednio do odległości	3	2	1
—	9	50	4	"	po 2 strzały z postawy klęczącej i stojącej z wol- nej ręki	polowy	biegnący, zmniejszony 4 krotnie, tkwiący stale	4	3	2
VIII a	—		4 naboje po 2 do główki na 200 m. i popiersia na 300 m., strzelec w miejscu.							
IX a	—		3 naboje — zwalczanie celów ogniem szybkim, strzelec w ruchu, rodzaj celu i czas oznacza oficer zaprawiający grupę.							

Program strzelań szkolnych z r. k. m.

L. p.	Odległość w metr.	Rodzaj strzelania i ilość naboí	Ubiór	Rodzaj celu wg. Instr. strzel. cz. II. O. 5/1929. II.	UWAGI
1	25	Strzały pojedyncze do 1 fig. 7 naboí	ćwiczebny	Rys. 1	Ocena wyników według Instr. strzel. cz. II.
3 a	25	Ogień punktowy do fig. na skupienie 6 naboí	„	Rys. 2	
3 b	25	Ogień punktowy krótkimi serjami 10 naboí	„	Rys. 3	
4	300	Krótkie serje do celu 15 naboí	„	fig. c. k. m.	
5 a	25	Ogień punktowy w I-iej serji 10 naboí	„	Rys. 3	
5 b	25	Ogień punktowy wszere do 3 figur wskazanych z góry 15 naboí	„	Rys. 4	
7	300	Ogień punktowy krótkimi serjami w masce 15 nab.	ćwiczebny z hełmem	fig. c. k. m.	
1	300	Strzały pojedyncze do 1-iej fig. 7 naboí	polowy z ryszunkiem dla celown.	Tarcza 10 pierścien. z popiers.	Strzelania doskonalące. Ocena wyników według Instr. strzel. cz. II.
2	300	Krótkie serje do celu 15 naboí	„	fig. c. k. m.	
3	25	Jak w strzelaniu Nr. 5.	„	Rys. 3	
4	300	Strzały pojedyncze w masce 15 naboí	„	Tarcza 10 pierścien. z popiers.	
5	300	Ogień punktowy krótkimi serjami w masce 15 nab.	„	fig. c. k. m.	
6	300	Strzały pojedyncze w postawie klęczącej 5 naboí	ćwiczebny z hełmem	Tarcza 10 pierścien. z popiers.	
7	25	Ogień punktowy krótkimi serjami w postawie klęczącej 10 naboí	„	Rys. 3	

Program strzelań szkolno bojowych z r. k. m.

L. p.	Rodzaj strzelania	Ilość naboí	Rodzaj celu	Odległość w metr.	Uwagi
1	Strzały pojedyncze (strzelec stale złożony), oddawane w miejscu na rozkaz instruktora.	3 3	R. k. m. i popiersie obok ukazuje się równocześnie w odstępie 5 m. Trzy figury stojące ukazują się równocześnie w odstępie 5 m.	200-250 250-300	Postawy strzelców i ocena wyników według Instr. strzel. cz. II.
2	Strzały pojedyncze wykonane na rozkaz instruktora i oddawane po wykonaniu skoku — ostatnie dwa w masce.	6	C. k. m. i 3 popiersia, pozorujące gniazdo c. k. m. ukazujące się przez cały czas trwania strzelania na 10 sekund bez względu na trafienie.	Od pierwszego stanowiska; od 200 do 250 m.	
3	Trzy krótkie serie ognia punktowego z jednego stanowiska. Ostatnia seria w masce przeciwgazowej.	15	Cel 1-szy skupiona grupka 4 biegnących na przeciąg 15 s., 2-gi skupiona grupka 5 popiersi około r. k. m. na przeciąg 6 s., a przy masce na przeciąg 15 s.; obie grupki odchyłone od siebie o odstęp 100 m.	300-400 250-300	
4	Dwie serie po 12 naboí wykonanych po skoku. Druga seria oddana w masce przeciwgazowej.	24	Gniazdo oporu szerokości około 50 m. na niem dwa zgrupowania celów: 1) 1 c. k. m. i 6 popiersi, 2) 3 główki i 5 popiersi. Każda grupka na szerokość najwyżej 6 m i głębokość 15 m. Cele znikają na znak instruktora.	od 1-go stanowiska około 500 m.	

Program strzelań szkolnych z c. k. m. odległość 25 m.

L. p.	Rodzaj ognia	Specjalny warunek strzelania	Ilość naboju	Tarcza w g. Instr. strzel. c. k. m. cz. III. O. 5/1928 III	Położenie karabina i postawa strzelca	Ubiór	Warunki do spełnienia
1	Strzały pojedyncze	Rygle zamknięte	5	Rys. 7	siedząca lub klęcząca	ćwiczebny	6 punktów. Czas nieograniczony
2	Ogień punktowy	Odryglowany, ewent. z lunetą	20	Rys. 8	„	„	16 punktów
3	Strzały pojedyncze	Rygle otwarte w masce	5	Rys. 7	leżąca	„	6 pkt. Czas 20 sek. strzał
4	Ogień punktowy	„	20	Rys. 8	„	ćwiczebny z hełmem	16 punktów
5	Ogień szeroki, rozpoczęty punktowym, zaryglowany, bez zmiany celownika	W jednym kierunku od lewej ku prawej	35	Rys. 9	„	„	25 trafionych w polu ocenianem. W każdym 3 kolumnach 4 trafienia. W pierwszych 3 kolumnach, licząc kolumnę z fig. 5 trafień
7	Ogień pogłębiany, rozpoczęty punktowym, odryglowany ze zmianą celown.	Pogłębianie zwykle dla 100 m.	40	Rys. 8	„	„	30 trafionych w polu ocenianem, z tego po 3 trafienia w każdym z 3 pasów środkowych. Czas na zmianę celownika 15 sek.

**Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu**

CM 314587/II

000-314586-00-0